

Operationele, financiële en organisatorische evaluatie Pilot Hulp bij huishouden Gemeente Peel en Maas

Maart 2021

Bestuur Stichting KernKracht Peel en Maas

Piet Geurts
Ger de Vlieger
Piet Delissen
Nicole van de Eijnden
Thijs Rutten
Gijs van Lier

Voorzitter Stichting KernKracht
Secretaris-Penningmeester
Bestuurslid
Bestuurslid
Bestuurslid
Voorzitter Raad van Belanghebbenden

	Pagina
0. Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Operationele evaluatie	3
2.1. Ontwikkeling aantal deelnemers	3
2.2. Ontwikkeling aantal deelnemers per kern	4
2.3. Inzet Zorgaanbieders en Zelfstandige hulpverleners	4
2.4. Administratieve verwerking	5
3. Financiële evaluatie	6
3.1. Budgettering	6
3.2. Gemiddelde inkomensafhankelijke eigen bijdrage	7
3.3. Ontwikkeling kosten Hbh (2018-2021)	
3.4. Toekomstige kosten Hbh	8
3.4.1. Demografische ontwikkeling in Peel en Maas	8
3.4.2. Hulpvraag afhankelijk van de leeftijd	9
3.4.3. Hulpvraag per leeftijdscategorie 2020-2040	10
3.4.4. Toename aantal hulpvragers 2020-2040	10
4. Besparingen	11
4.1 Besparingen periode 2016-2021	11
5. Organisatorische evaluatie	14
5.1. Dorpsondersteuners en Administratiekantoor STIVER	14
5.2. Bestuur Stichting KernKracht/Raad van Belanghebbenden	14
6. Samenvatting	15

1. Inleiding

In Kessel, Kessel-Eik, Koningslust en Meijel loopt sinds mei 2016 de pilot Hulp bij het huishouden (Hbh).

Vanaf 1 januari 2018 is deze pilot ook in Maasbree, Egchel, Grashoek en Beringe gestart, en per 1 januari 2019 is hieraan de kern Helden toegevoegd.

Panningen is per 1 januari 2020 aangesloten. Baarlo heeft aangegeven voorlopig andere prioriteiten te stellen in het sociale domein en te wachten met de implementatie van de Hbh.

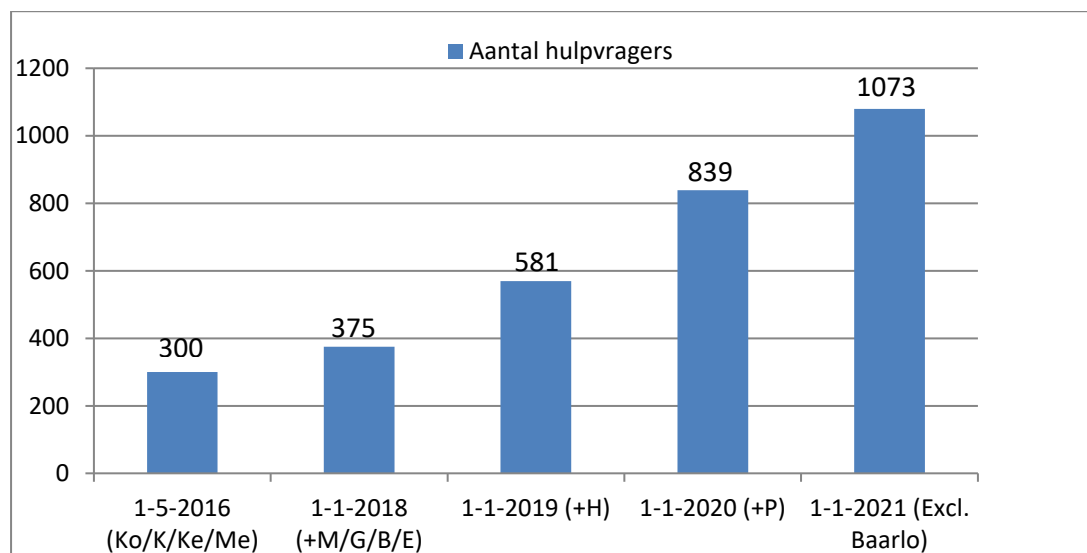
De pilot heeft een looptijd t/m 31 december 2021.

In de volgende hoofdstukken zullen wij de opstart van de pilot beschrijven (mei 2016 tot januari 2021) en een doorkijk maken van de Hbh naar 2040.

2. Operationele evaluatie

2.1 Ontwikkeling aantal deelnemers

Op 1 mei 2016 is in vier kernen van Peel en Maas de pilot Hbh gestart. De volgende zes kernen zijn hierbij gefaseerd tussen 2018 en 2020 aangesloten. Alleen Baarlo neemt op dit moment nog niet deel aan de pilot. Het aantal hulpvragers in Baarlo is 166, waarvan er 163 bediend worden door zorgaanbieders en 3 door zelfstandige hulpverleners. Onderstaand de ontwikkeling van het aantal deelnemers aan de pilot.

2.2 Ontwikkeling aantal deelnemers per kern in 2020

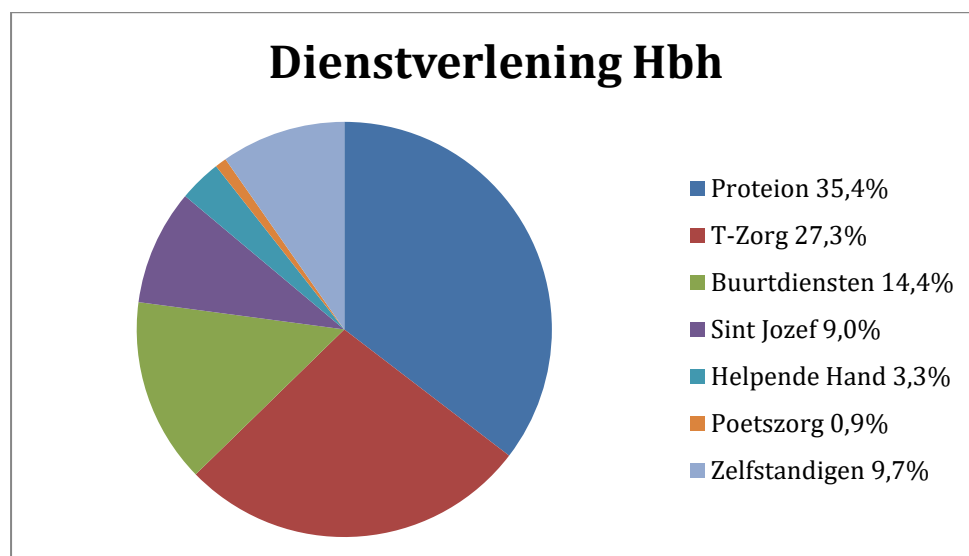
Onderstaand de ontwikkeling van het aantal deelnemers aan de pilot in 2020. Duidelijk is de afname te zien van het aantal deelnemers tijdens de eerste Coronagolf (Maart-Juni).

																0 euro eigen bijdrage			0 euro eigen bijdrage naar reden			
2020	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Totaal aantal huishoudens	% huishoudens met HbH	Aantal huishoudens	% t.o.v. aantal hulpverleners	% t.o.v. aantal huishoudens in de kern	CAK	VGZ	AOW	Uitzondering	
Panningen	217	241	237	225	216	231	238	240	253	255	275	277	3092	8,9%	93	33,8%	3,0%	77	5	10	1	
Meijel	167	171	169	154	150	157	168	174	177	180	183	188	2758	6,6%	24	13,1%	0,9%	18	0	5	1	
Kessel	97	104	101	78	91	90	96	99	101	103	105	108	1530	6,9%	19	18,1%	1,2%	13	2	3	1	
Kessel Eik	19	19	19	17	19	18	18	20	21	21	20	20	330	6,1%	3	15,0%	0,9%	1	1	0	1	
Maasbree	188	196	200	182	189	194	201	206	207	205	207	205	2771	7,5%	38	18,4%	1,4%	18	8	11	1	
Koningslust	25	28	27	22	25	25	24	25	25	25	25	27	437	5,7%	5	20,0%	1,1%	2	1	1	1	
Egchel	9	9	8	7	9	8	9	10	12	14	15	15	612	2,5%	2	13,3%	0,3%	0	1	1	0	
Beringe	32	35	34	34	32	36	38	38	39	38	39	41	880	4,4%	5	12,8%	0,6%	4	0	1	0	
Grashoek	27	29	28	27	27	26	27	26	25	27	32	32	626	5,1%	4	12,5%	0,6%	2	0	2	0	
Helden	130	137	139	130	129	135	139	141	143	146	155	158	3004	5,2%	40	25,8%	1,3%	28	4	8	0	
Baarlo	1	1	2	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2844	0,1%	0	0,0%	0,0%	0	0	0	0	
Totaal	912	970	964	877	888	921	960	980	1005	1016	1058	1073						163	22	42	6	

Opmerkelijk is het hoge percentage huishoudens met HbH in Panningen (8,9%), veroorzaakt door relatief veel ouderen die vaak gebruik maken van HbH. Panningen krijgt steeds meer de vorm/problematiek en sociale behoefte van een kleinere plattelandsgemeente en wordt daarom moeilijker te vergelijken met de andere 9 kernen. Het laagste percentage (2,5%) is in Egchel (veel jonge gezinnen).

2.3 Inzet Zorgaanbieders en Zelfstandige hulpverleners

De HbH wordt aangeboden door zes grote zorgaanbieders en 45 zelfstandige hulpverleners.

De drie grootste Zorgaanbieders bedienen samen ruim 77% van de hulpvragers. En bijna 10% van de hulpvragers hebben een zelfstandige hulpverlener.

2.4 Administratieve verwerking

Bij de opstart van de pilot Hbh in mei 2016 moesten de hulpvragers vouchers kopen bij het Landelijk Platform Dienstenvouchers “Zorglokaal”: een commerciële organisatie die voor haar administratieve verwerking betaald werd tegen een tarief van €0,84 per voucher-uur.

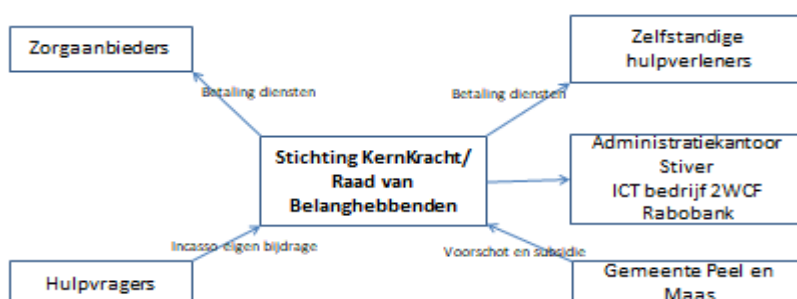
Toen “Zorglokaal” in november 2017 met een commercieel onacceptabel voorstel kwam om de kosten voor de administratieve verwerking te verhogen naar €1,25 per voucher-uur en een basis fee van €18.000 per jaar, hebben de dorpen in zes weken tijd hun eigen administratieve verwerkingssysteem opgezet. De kosten hiervan bedragen gemiddeld €0,50 per gewerkt hulp-uur. Een besparing van €0,75 per uur hulpverlening! (exclusief basis fee van €18.000 per jaar).

De deelnemende kernen hebben gezamenlijk een Stichting KernKracht opgericht die namens deze kernen de uitvoering van de administratie, betalingen en incasso's verricht. De administratie heeft deze stichting op haar beurt weer uitbesteed aan een lokaal Administratiekantoor Stiver en de technische software ondersteuning aan een lokaal bedrijf 2WCF.

Met beide bedrijven heeft de Stichting KernKracht, namens de Gemeente Peel en Maas, een bewerkersovereenkomst afgesloten.

Onderstaand is een schematische voorstelling van de administratieve verwerking weergegeven en de hierbij behorende kasstroom.

Geldstroom Stichting KernKracht

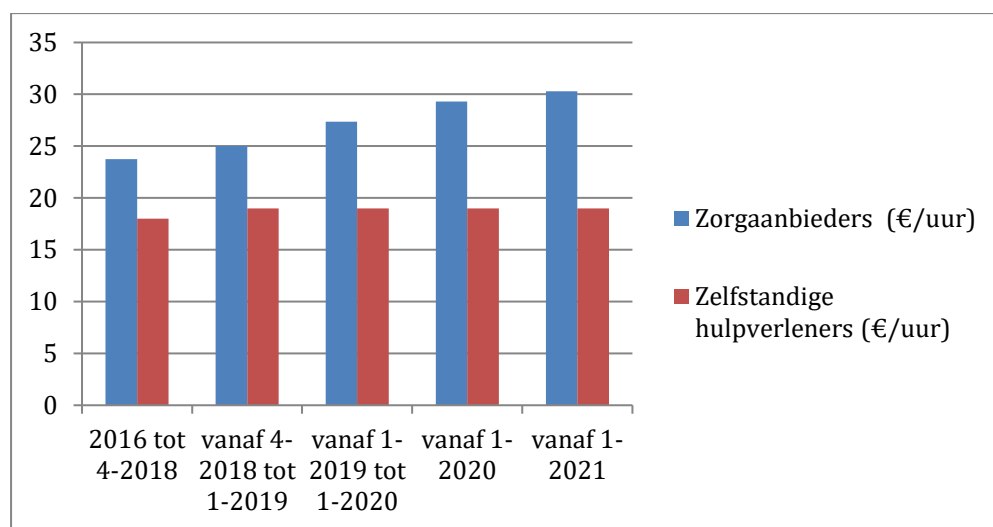
Het administratiekantoor Stiver rapporteert per kwartaal aan de Stichting KernKracht en de gemeente. In het eerste kwartaal van het nieuwe jaar wordt de jaarrekening opgesteld, die nodig is om een definitieve beschikking door de gemeente over het afgelopen jaar op te stellen.

3. Financiële evaluatie

3.1 Budgettering

Het budget voor elk volgend jaar wordt bepaald uit het aantal deelnemers (peildatum 1 januari van ieder jaar) dat deelneemt aan de pilot, het gemiddeld aantal uren hulp bij hulpvragers, het aantal weken dat er Hbh wordt geleverd (48 weken per jaar) en de uurtarieven van de zorgaanbieders en zelfstandige hulpverleners.

De uurtarieven van de zorgaanbieders en de zelfstandige hulpverleners laten het onderstaande verloop zien.

Gedurende de pilot is het uurtarief van de zorgaanbieders met 27,6% (!) gestegen (van €23,73 (2016) naar €30,29 (2021)) en voor zelfstandige hulpverleners met 5,5% gestegen (van €18 naar €19) t.o.v. de start van de pilot (mei 2016).

Verder is door inspanningen van de Dorpsondersteuners het gemiddeld aantal uren hulpverlening per week gedaald van 2,7 uur (begin pilot) naar 2,37 uur (januari 2021). Een daling met ruim 12% en dus ook van de totale kosten!

Het budget wordt aangeboden aan de gemeente die hiervoor een voorlopige beschikking maakt. Maandelijks wordt een voorschot en subsidie betaald aan de Stichting KernKracht, die via het Administratiekantoor Stiver betalingen doet en incasso's int voor de eigen inkomensafhankelijke bijdrage door de hulpvragers.

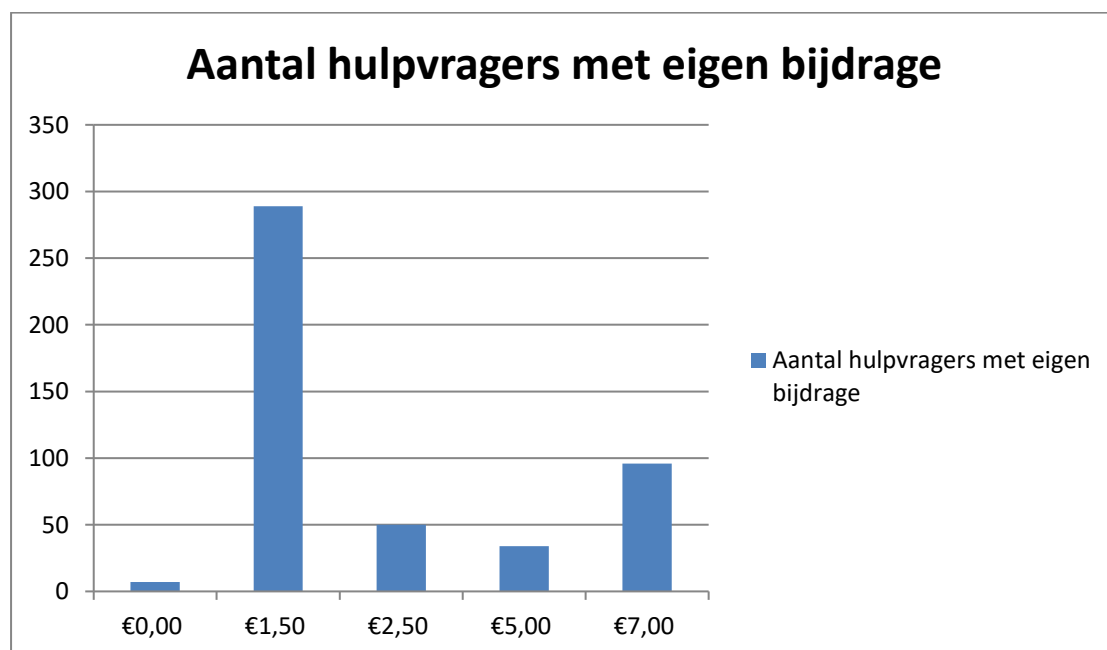
3.2 Gemiddelde inkomensafhankelijke eigen bijdrage tijdens de pilot

Gedurende de pilot is de inkomensafhankelijke eigen bijdrage door de hulpvrager sterk afhankelijk geweest van richtlijnen die gesteld werden vanuit de WMO en onze eigen tarieven.

Onderstaand geeft een overzicht van deze eigen bijdrage in de verschillende perioden van de pilot.

Periode	5/2016-12/2017	1/2018-12/2019	1/2020-12/2021
Bereik inkomensafhankelijke bijdrage	€(2,00-10,00)/uur	€(1,50-7,00)/uur	Korting op abonnementstarief, max. €19,00 per maand
Gemiddelde eigen bijdrage	€2,67/uur	€3,16/uur	€1,38/uur

Tevens kunnen we uit het administratieve systeem de hoogte van de eigen bijdrage bepalen voor het aantal deelnemende hulpvragers in de pilot. (voorbeeld 2018).

3.3 Ontwikkeling kosten Hbh (2018-2021)

Vanaf 2018 wordt de financiële administratie uitgevoerd door Stiver onder verantwoordelijkheid van de Stichting KernKracht Peel en Maas / Raad van Belanghebbenden.

Over de periode 2018 tot 2021 stijgen de kosten voor de Hbh allereerst door de toename van het aantal deelnemers aan de pilot, maar ook door de indexering van de uurtarieven van de zorgaanbieders. Tevens heeft de implementatie van het abonnementstarief de eigen bijdrage door de hulpvragers teruggebracht van een niveau van (12 à 13) % naar een niveau nu van (5 à 6) % van de kosten voor de gemeente.

Onderstaand een overzicht van de kosten van de Hbh voor de gemeente en de eigen bijdrage door de hulpvragers over de perioden 2018-2021.

	2018	2019	2020(Prognose)	2021(Budget)
Kosten Gemeente (K€)	1.066	1.758	3.089	3.720
Eigen bijdrage (K€)	147	211	192	176
% eigen bijdrage	13,8%	12,0%	6,2%	4,8%

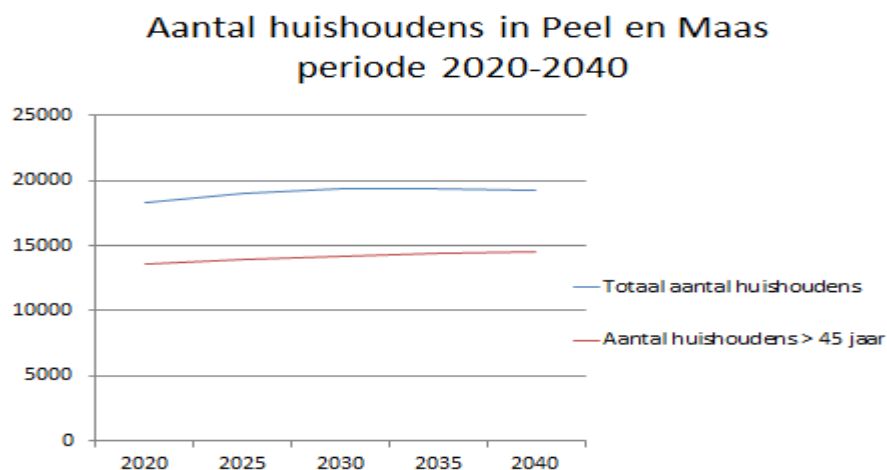
3.4 Toekomstige kosten Hbh

De toekomstige kosten voor de Hbh worden bepaald enerzijds door de demografische ontwikkeling in Peel en Maas en anderzijds door de toename van het gebruik van de Hbh naarmate de deelnemer ouder wordt.

Als startpunt voor de prognose van de kosten voor de Hbh in de periode tot 2040 hebben wij gebruik gemaakt van de demografische ontwikkeling van het aantal huishoudens en de leeftijdsopbouw tussen 2020 en 2040 (ETIL Research Group, [Provincie Limburg \(prvlimburg.nl\)](http://Provincie Limburg (prvlimburg.nl))).

3.4.1 Demografische ontwikkeling in Peel en Maas

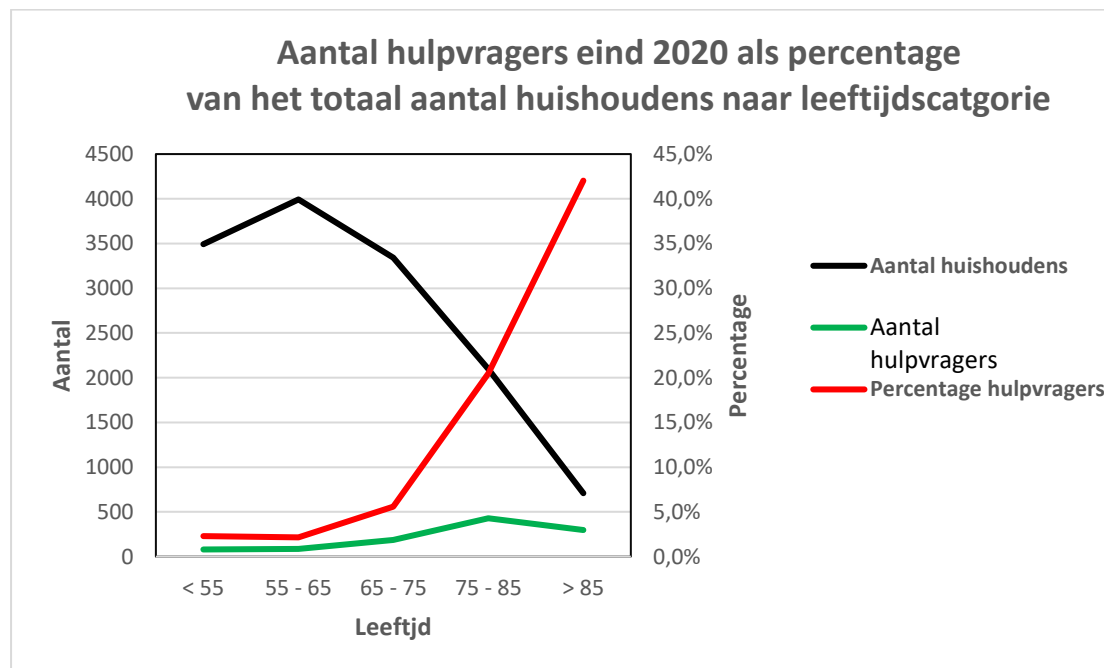
Onderstaand de demografische ontwikkeling van het aantal huishoudens naar leeftijdscategorie. Tevens de ontwikkeling van het aantal huishoudens met een gezinslid ouder dan 45 jaar. Wij zien in ons administratieve en financiële systeem dat vanaf deze leeftijdscategorie er wordt deelgenomen aan de Hbh.

3.4.2 Hulpvraag afhankelijk van leeftijd hulpvrager

Wij zien een substantiële toename naar hulpvraag naarmate de hulpvrager ouder wordt.

Onderstaand is voor 2020 dit overzicht gemaakt.

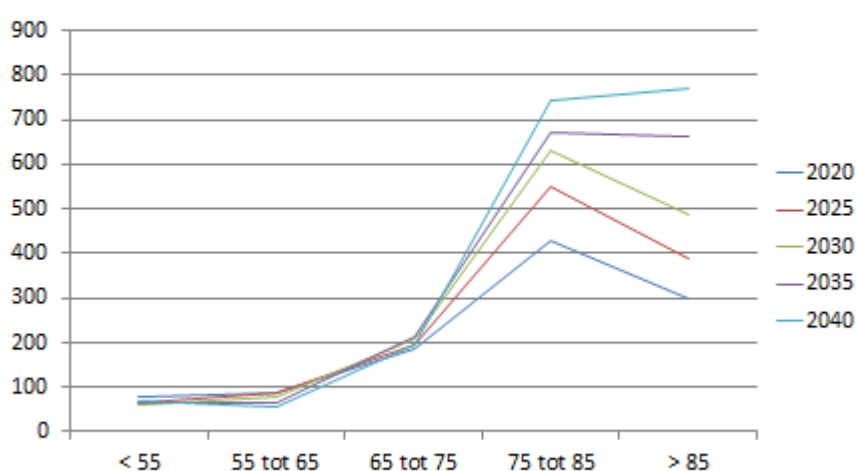
In een tabelvorm ziet dit er als volg uit:

Leeftijd	Aantal huishoudens	Aantal hulpvragers	% hulpvragers
< 55	3491	80	2,3%
55-65	3993	86	2,2%
65-75	3343	187	5,6%
75-85	2096	429	20,5%
>85	709	298	42,0%

3.4.3 Hulpvraag per leeftijdscategorie over periode 2020 tot 2040

Door de demografische ontwikkeling zien we de sterkste toename van het aantal hulpvragers in de leeftijd ouder dan 85 jaar. In 2020 waren er in deze leeftijdscategorie nog 298 hulpvragers en dit stijgt naar 772 deelnemers in 2040 (+160%)!

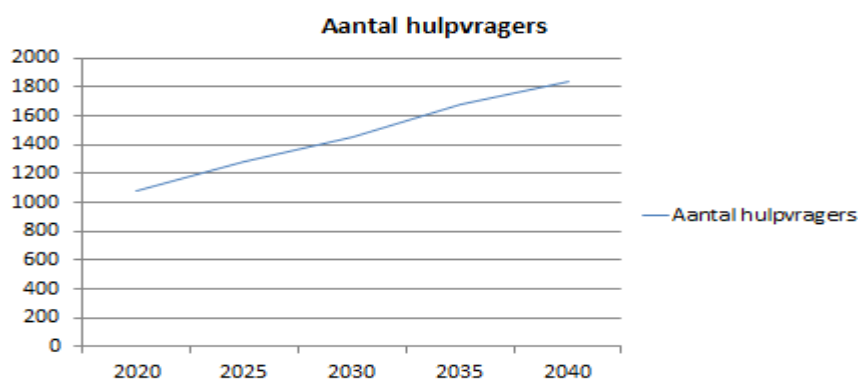
Aantal hulpvragers versus leeftijdscategorie
periode 2020-2040

3.4.4 Toename aantal hulpvragers tussen 2020 en 2040

Het aantal deelnemers zal a.g.v. de demografische ontwikkeling over de periode 2020 tot 2040 met bijna 70% toenemen (1080 in 2020 naar 1835 in 2040). In onderstaande grafiek is deze ontwikkeling weergegeven.

Aantal hulpvragers periode 2020-2040
in Peel en Maas

De kostenontwikkeling Hbh voor de gemeente is hieraan gerelateerd. Verder dient rekening te worden gehouden met de mogelijkheid dat de dienstverlening door de zorgaanbieders met 9% BTW belast gaat worden. In onderstaande budgettering over de perioden 2020 tot 2040 is er vanuit gegaan dat er geen bezuinigingen op de Hbh zullen plaatsvinden en het uurtarief van de zorgaanbieders niet stijgt.

	2020 (K€)	2025 (K€)	2030 (K€)	2035 (K€)	2040 (K€)
Totale kosten Hbh excl. BTW	3.280	3.880	4.430	5.090	5.475
Totale kosten Hbh incl. BTW	3.280	4.230	4.825	5.550	5.965
Toename t.o.v. 2020 (%)	100	118,3	135,0	155,2	169,9

4. Besparingen

De aansturing van de pilot Hbh wordt gedaan door vrijwilligers uit de diverse kernen.

De Dorpsondersteuners verrichten taken die voorheen werden uitgevoerd door WMO consulenten. Wij nemen aan dat de kosten voor de Dorpsondersteuners opwegen tegen de dalende kosten van de WMO consulenten van de Gemeente. De administratie en ICT ondersteuning is nu via de Stichting KernKracht uitbesteed aan derden.

4.1 Besparingen bij uitvoering Hbh door lokale gemeenschappen in periode 2016-2021

Voor de ontwikkeling van de besparingen vanaf het begin van de pilot (mei 2016) tot eind 2021 gaan we uit van de volgende aannames:

2016-2017:

- Hulpverlening via Vouchers die via "Zorglokaal" ingekocht werden
- Zorglokaal vraagt voor administratieve verwerking €0,84 per uur hulpverlening en verhoogt jaarlijkse fee naar €18.000
- Gemiddeld 2,7 uur hulpverlening per week
- Inkomensafhankelijke eigen bijdrage tussen €2,00 en €10,00 per uur hulpverlening. Gemiddeld naar €2,67 per uur.

2018-2019:

- Ontwikkeling van een eigen administratiesysteem. Kosten globaal €0,50 per uur hulpverlening
- Inkomensafhankelijke eigen bijdrage tussen €1,50 en €7,00 per uur hulpverlening. Gemiddeld naar €3,16 per uur

2020-2021:

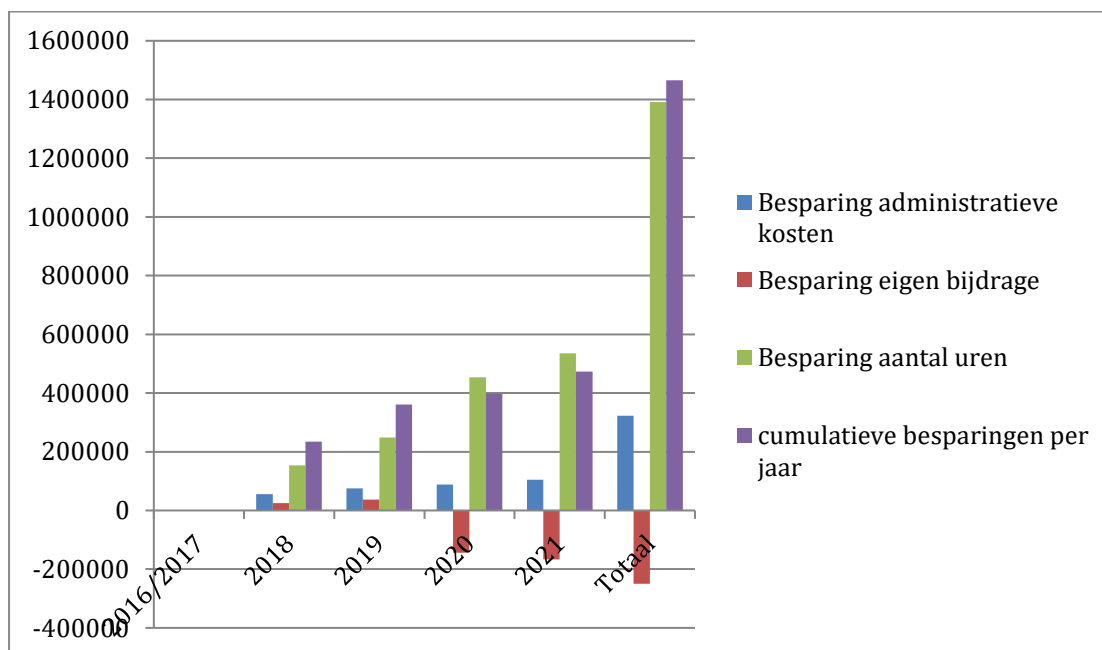
- Aantal deelnemers per 1 januari 2021: 1073
- Gemiddeld aantal hulpuren daalt naar 2,37 uur per week
- Door afgetopt abonnementstarief daalt de gemiddelde inkomensafhankelijke eigen bijdrage naar €1,36 per uur hulpverlening
- Gemiddeld uurtarief (90,3% zorgaanbieders en 9,7% zelfstandige hulpverleners): €29,19

2022:

- Voorstel: uitvoering van de Hbh via een voorliggende Dorpsvoorziening

Door de overname van de Hbh door de kernen hebben de besparingen zich tussen 2016 en 2020 als volgt ontwikkeld:

	5/2016-2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddeld aantal deelnemers	300	441	653	972	1116
Administratieve kosten	Van €35.380 naar €70.650	€26.735	€37.270	€68.843	€73.882
Besparing t.o.v. 2016	Referentie	€55.299	€74.762	€87.958	€104.822
Inkomensafhankelijke eigen bijdrage/kosten voor Gemeente	€2,67 per uur	€3,16 per uur		€1,37 per uur	
Besparingen t.o.v. 2016	Referentie	€25.101 / €36.861		-/- €144.353 / -/-€167.132	
Afname aantal uren Hbh	2,7 uur per week	2,41 uur per week à €25 of €27,37 per uur		2,37 uur per week à €29,30 of €30,29 per uur	
Besparing t.o.v. 2016	Referentie	€153.468 / €248.787		€454.177 / €535.450	

In tabelvorm zien deze besparingen er als volgt uit:

Jaar	Besparing administratieve kosten (€)	Besparing op eigen bijdrage (€)	Besparing op aantal hulp uren (€)	Cumulatieve besparingen (€)
2016/2017	0	0	0	0
2018	55.299	25.101	153.468	233.868
2019	74.762	36.861	248.787	360.410
2020	87.958	-144.353	454.117	397.722
2021	104.822	-167.132	535.450	473.140
Totaal	322.841	-249.523	1.391.822	1.465.140

Samenvatting besparingen

Over de periode mei 2016 tot eind 2021.....

- Heeft het in eigen beheer nemen van de administratie, cumulatief €322.841 aan besparingen opgeleverd
- Zijn er door toepassing van het wettelijk opgelegde abonnementstarief cumulatief €249.523 meer kosten gemaakt, t.o.v. de algemene voorziening met eigen inkomensafhankelijke tariefstelling
- Zijn er door afname van het aantal uren Hbh per hulpvrager cumulatief €1.391.822 bespaard in de pilot Hbh
- Is de pilot Hbh uitgeoefend door lokale gemeenschappen vanuit de leefwereld bijna M€1,5 goedkoper dan wanneer deze voorziening zou zijn uitgevoerd vanuit de systeemwereld.

5. Organisatorische evaluatie

5.1 Dorpsondersteuners en Administratiekantoor Stiver

Organisatorisch/administratief is de pilot perfect onder controle.

De Dorpsondersteuners en het administratiekantoor Stiver zijn op elkaar ingespeeld, waardoor mutaties in het systeem snel doorgevoerd kunnen worden.

Om een beeld te geven over het aantal acties die in een jaar (bv.2019) zijn doorgevoerd het volgende:

- Aantal terugbetalingen aan Hulpvragers/ correcties die doorgevoerd zijn door Stiver: 344
- Het aantal mutaties (starten, stoppen, aantal uren, adresgegevens, banknummers,...) uitgevoerd door Stiver op verzoek van de Dorpsondersteuners: 658
- Cumulatief aantal storningen is 115. Dit is circa 1,4% van het aantal incasso's
- Wij hebben circa €4.000 minder aan eigen bijdrage geïncasseerd dan geprognosticeerd. Dit is ongeveer 1,8% van de totale eigen bijdrage

5.2 Bestuur Stichting KernKracht / Raad van Belanghebbenden

Elke deelnemende kern aan de Hbh heeft een bestuurslid in de Raad van Belanghebbenden. De Raad van Belanghebbenden heeft in principe de eindverantwoordelijkheid van de Hbh en rapporteert hierover aan de Gemeente Peel en Maas.

De financiële en operationele uitvoering, als ook de rapportage hierover heeft de Raad van Belanghebbenden neergelegd bij de Stichting KernKracht. Deze stichting laat door Stiver een jaarrekening maken, waarmee de voorlopige beschikking door de Gemeente definitief gemaakt kan worden. Deze jaarrekening wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Belanghebbenden en de Gemeente.

Het bestuur van de Stichting KernKracht bestaat uit zes personen. Eén van deze bestuursleden is de Voorzitter van de Raad van Belanghebbenden, waardoor een open en transparant proces geborgd is.

In het lopende en komende jaar zal een verjongingsslag binnen het bestuur van de Stichting KernKracht gemaakt moeten worden om voor voldoende (bestuurlijke) continuïteit te zorgen.

6. Samenvatting

De Stichting KernKracht en de Raad van Belanghebbenden hebben de afgelopen jaren laten zien de pilot Hbh professioneel in eigen regie prima te kunnen uitvoeren. Nu zijn we klaar voor de volgende stap: de Hbh uitvoeren als een voorliggende Dorpsvoorziening door de gemeenschappen zelf.

Naast de lokale meerwaarde van deze Dorpsvoorziening zijn er ook financiële besparingen gerealiseerd.

Deze besparingen zijn zeer substantieel en lopen over de periode 2016 tot eind 2021 cumulatief op tot bijna M€1,5.

Over wat er met deze besparingen gaat gebeuren, moet nog uitvoerend beleid gemaakt worden.

Tot slot, indien een toelichting op deze evaluatie gewenst is zijn afgevaardigden van de Raad van Belanghebbenden en de Stichting KernKracht daartoe altijd bereid.

Namens,

Gijs van Lier
Voorzitter Raad van Belanghebbenden

Piet Geurts
Voorzitter Stichting KernKracht